

VÝROČNÍ ZPRÁVA / ANNUAL REPORT 2003

Toxi Morality Tour 2003

Historie Sdružení Podané ruce (dále jen SPR)

1984 -1990

Vznik tajné spontánní a neformální skupiny fungující na principu svépomoci. Část lidí z této skupiny prožila svoji drogovou kariéru. Vzájemná pomoc byla zprvu orientována kolem jednoho domu v Brně, ale v situaci sledování a výslechů STB (tajnou policií), se musela skupina setkávat střídavě v různých bytech. Tato skupina byla v začátcích podpořena především katolickou církví.

1991

Založení Nadace Podané ruce

Začátek jednání s Katholieke Nooden (Sdružení Holandských katolických nadací) o zásadní podpoře vznikajících aktivit.

1992

Otevření prvního resocializačního programu pro dlouhodobě závislé na Moravě. To bylo možné díky bezplatnému zapůjčení domu od řádu Školských sester sv. Františka (bývalý tajný klášter z období komunismu). Začátek prvních terénních aktivit na Moravě (práce v bytech uživatelů drog).

Vytvoření spolupráce s Psychiatrickou léčebnou Brno-Černovice. Léčebna uspořádala bezplatný výcvik pro personál SPR o práci v terapeutické komunitě, a to především díky tehdejší ředitelce MUDr. Janě Novotné a věnovanému času personálu PL, především Mgr. Ivany Bartoškové.

Zahájení činnosti Kontaktního centra v Olomouci.

1993

Zahájení kontaktní práce v Brně díky bezplatnému zapůjčení prostor od řádu Milosrdných bratří. Zahájení výroby a prodeje ikon (od roku 2000 Centrum Eikón), dopravních značek a dalších řemeslných prací, především v oblasti stavebnictví.

Získání grantu od Katholieke Nooden, který umožnil v dalších letech zásadní zvrat směrem k profesionalitě a rozvoji organizace, a to včetně managementu.

První „oficiální“ financování projektu resocializačního střediska Magistrátem města Brna, díky projektu, který prosadila Diecézní charita Brno v osobě Ing. Oldřicha Haičmana a podpoře vedoucího odboru Ing. Novotného.

1994

Založení sdružení Sdružení Podané ruce převzalo všechny aktivity nadace.

Realizace prvního ročníku vzdělávacího kurzu pro laické terapeuty.

Zahájení činnosti Centra prevence v Brně ve spolupráci se Školským úřadem Brno (dnes samostatné zařízení pedagogicko-psychologické poradny v Brně na Sládkově ul.)

1995

Zahájení intenzivní smluvní spolupráce s Diecézní charitou Brno smlouva o spolupráci při vytváření a zřizování drogových služeb Diecézní charitou Brno.

Vytváření, metodické vedení a supervize projektů zřizovaných charitou Třebíč, Žďár nad Sázavou, Břeclav, Blansko, Hodonín, Jihlava a Oblastní charitou Kyjov. Podobně se podařilo spolupracovat s Městským a Okresním úřadem ve Zlíně a pomoci připravit projekty kontaktního a preventivního centra ve Zlíně.

1996

Otevření Terapeutické komunity Podcestný Mlýn v Kostelním Vydří.

1997

Pokračování pomoci při zakládání drogových služeb na Moravě ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi, městy, okresními úřady, školskými úřady a dalšími institucemi.

1998

Zahájení programu Denního psychoterapeutického sanatoria Elysium v Brně (stacionář) a služeb Péče o klienty v konfliktu se zákonem (Drogové služby ve vězení) pro brněnský region.

1999

Otevření Doléčovacího centra Jamtana v Brně.

Zahájení činnosti Institutu vzdělávání v oblasti drogových závislostí (I.E.S.).

2000

Oddělení terénních programů od brněnského K-centra Drug Azyl a zahájení jejich činnosti jako samostatného střediska.

Oddělení Metadonové ambulance od Denního psychoterapeutického sanatoria Elysium a její fungování jako samostatné centrum.

Otevření Kontaktního centra Charáč v Uherském Hradišti.

2001

Zahájení programu Prevence zneužívání syntetických drog v rámci Terénních programů v Brně a spuštění internetových stránek www.extc.cz s on-line poradnou o drogách a drogových závislostech.

Otevření Kontaktních center ve Znojmě (Netopeer) a v Prostějově (Želva).

Otevření nízkoprahového klubu Skleník při K-centru Drug Azyl v Brně.

2002

Zahájení činnosti psychiatrické ambulance jako nestátního zdravotnického zařízení.

Otevření programu Práce s klientem v konfliktu se zákonem v Olomouci.

2003

Zahájení činnosti Programů terénní práce v Olomouci jako samostatného střediska.

Založení pobočky ve Velké Británii Podané ruce UK, jejímž smyslem je vytvářet a podporovat partnerství mezi organizacemi ze západo- i východoevropských zemí předáváním know-how, transfer informací, spolupráce při vytváření „celoevropské strategie“.

Otevření programu Prevence pro region Jindřichův Hradec jako samostatného střediska (dosud spadal pod Centrum prevence v Brně).

2004

Dokončení optimalizace sítě poskytovaných služeb. Rozvoj programů vzdělávání v centru I.E.S.

Centra aktuálně reagují na potřeby regionů a přizpůsobují jim nabídku svých služeb. Prohloubení spolupráce v regionech napříč všemi složkami.

Vážení donoři, kolegové a přátelé Sdružení Podané ruce (dále SPR),

právě otvíráte výroční zprávu našeho Sdružení a tak se pokusím stručně zhodnotit uplynulý rok. Předem však mám potřebu poděkovat všem Vám, kteří jste v minulém roce přispěli k rozvoji naší organizace. Všem, kteří jste se podíleli na samotné a náročné činnosti preventivní, kontaktní, léčebné i rehabilitační. Dále nemohu opomenout poděkování všem, kteří se podílí na velmi namáhavé podpůrné práci pro chod sdružení, a to jak v oblasti administrativy, podpory kontinuálního vzdělávání, PR a fundraisingu, tak i v oblasti managementu. Dále chci poděkovat všem donorům (jmenovitě ve zprávě organizačního ředitele), všem podporovatelům, členům Valné hromady a Rady sdružení a všem příznivcům a přátelům SPR.

Jsem přesvědčen, že uplynulý rok byl pro nás rokem zlomovým k nastartování nového období, a to významně pozitivním směrem. Přes nepřízeň současného způsobu financování a tím nutnost snižovat počty pracovníků, se nám podařila neuvěřitelná věc. Na jedné straně se nám s menším počtem pracovníků podařilo zvýšit „výkonnost“. Dnes SPR pracuje s téměř 4,5 tis. klientů (fyzicky v jednom roku) a je schopna oslovit a pracovat s 14 tis. mladými lidmi v oblasti prevence. I v situaci významného snižování dotací se nám podařilo zvýšit mzdovou úroveň, na úroveň mzdového průměru v ČR. Na druhé straně jsme byli schopni, díky úsporným opatřením, snížit schodkové financování z minulých let významným způsobem. Tyto ukazatele jsou z mého pohledu znakem vyzrání naší organizace do opravdu profesionální a moderní podoby, která pro nás může být zárukou příštího rozvoje na základě příležitostí do budoucna.

Za velmi důležitý také považuji zvýšený nárok na úroveň služeb, například díky nastartování vnitřních auditů kvality. Odvaha uvažovat o službách stále nově a přitom systémově je z mého pohledu jednou z hlavních předností managementu SPR. Díky těmto postojům a usilovné práci se daří nacházet stále efektivnější postupy ve prospěch klienta a samozřejmě i ve prospěch celé společnosti.

Starosti mi však dělá současná situace na úrovni vládní i místní „protidrogové“ politiky. V daném roce jsme mohli upravit mzdovou politiku SPR jen díky vcelku významnému snižování pracovních úvazků a to přesto, že v některých krajích pokrýváme téměř 70% drogových služeb. Chci i touto cestou upozornit na skutečnost, že pokud se financování drogových služeb nestane standardním procesem, při kterém bude jasná garance financování, naše služby budou muset významným způsobem omezit svoji činnost. Je nám jasné, že téma drogy není jednoduché pro jakýkoliv typ donorství. Máme však obavy z kolapsu současné sítě služeb a tím nakonec zvýšení společenských nákladů. Proto se jako organizace snažíme nabízet pohled z „terénu“ a voláme po potřebě alespoň minimálního vydefinování, jaké služby si stát, kraje, nebo obce přejí financovat a následně garantování jejich financování.

Jako organizace mladá však nečekáme co s námi bude a hledáme další příležitosti k rozvoji. Naše sesterská organizace Podané ruce UK se sídlem v Londýně slavila dílčí úspěchy v minulém roce. Kromě jednotlivé pomoci směrem do ČR, se podařilo vyjednat (zatím jen malé) projekty pro slovanskou komunitu v Londýně. Zdá se, že naše nabídka bude moci přesáhnout i hranice Evropy a v brzké budoucnosti nabídnout chudším zemím něco ze zkušenosti tvorby služeb v posttotalitní společnosti. Věřím, že i tyto aktivity zpětně přinesou užitek naší organizaci.

Na závěr mám však potřebu zdůraznit, že i přes dílčí nedostatky pevně věřím, že SPR je organizací, ve které je většina motivovaných pracovníků, ochotných korigovat svoji práci, vytvářet skutečně týmovou atmosféru a pracovat soustředěně na svých úkolech. Snad mi také odpustíte, když vyjádřím svůj intenzivní pocit, že společně vytváříme něco mimořádného, něco co má přesah ke (jakkoliv to zní frázovitě) "změně světa".

Jindřich Vobořil
Předseda Sdružení Podané ruce

Základní informace o Sdružení

Vize SPR

Vytvořit síť komplexních služeb, která poskytne pomoc člověku v jakékoliv fázi jeho drogového problému, nebo tomuto problému předchází.

Poslání SPR

Pomáhat lidem v tíživé životní situaci s řešením jejich drogového problému a působit tak, aby tento problém vůbec nevznikal. Zároveň chránit společnost před možnými negativními důsledky zneužívání návykových látek.

Cíle SPR

Poskytovat kvalitní služby v oblasti prevence a léčby drogových závislostí.

Poskytovat pravdivé a úplné informace z drogové oblasti a podílet se na jejich výzkumu.

Chránit veřejné zdraví před možnými negativními dopady zneužívání návykových látek.

Rozvíjet spolupráci v lokálních komunitách zaměřenou na zvládnutí drogového problému.

Hodnoty SPR (principy, ze kterých vychází naše služby)

Hodnota lidského života,

pomoc člověku,

základní lidské etické principy vycházející z evropské kultury,

tolerance, respekt a rovné příležitosti,

otevřenost,

důvěra,

inovativnost a tvořivost,

profesionalita a profesionální etika,

týmová práce,

transparentnost,

vytrvalost a odvaha...

... a odhodlání přežít každý další den.

Základní údaje / Basic information

Název organizace / Name of the organization: **Sdružení Podané ruce**

Adresa / Address: **Francouzská 36, 602 00 Brno**

IČO / Organization No.: **605 57 621**

Registrace MV ČR / Registered at the CR Ministry of Interior: **21. 9. 1994**

Číslo registrace / Registration No.: **II / S - OS / 1 - 25398 / 94 - R**

Právní forma a typ organizace / Legal form and type of organization: **právnícká osoba - občanské sdružení / Legal entity Citizen-Action Public Association**

Členství v organizacích / Membership in organizations: **Asociace nestátních organizací (A.N.O.) / Association of Non-Governmental Organizations (A.N.O.)**

Bankovní spojení a číslo účtu / Bank connection and Account No.: **Volksbank CZ 40 100 450 91/6800**

Správní rada / Managing Board

Předseda / Chairman: **Mgr. Jindřich Vobořil**

Místopředseda / Vice-Chairman: **Ing. Bc. Oldřich Haičman**

Členové / Members: **MUDr. Jana Novotná, Zora Prosková, Miroslava Zavřelová, Marek Jargus, ThMgr. Jaromír Smejkal, JUDr. Petr Smejkal, Ing. Radovan Voříšek**

Valná hromada / General Assembly

Jindřich Vobořil, Ivan Havel, Oldřich Haičman, Jana Novotná, Jaromír Smejkal, Radovan Voříšek, Zuzana Starostová, Michal Miovský, Jiří Marek, Božena Havlová, Jaroslav Žák, Jan Doležal, Jana Korgerová, Libor Šimků, Marisa Perello, Veronika Vojtová, Olga Škvařilová, Pavel Petřík, Zdeněk Šujan, Margareta Hviždová, Tomáš Přikryl, Marek Jargus, Lukáš Hrubý, Ivana Kuchařová, Edvard Ptáček

Čestní členové / Honorary members: **Ing. Petr Žáček, Mgr. Ivana Bartošíková**

Vedení organizace / Management of the organization

Předseda / Chairman: **Mgr. Jindřich Vobořil PgDip**

Organizační ředitel / Director for Organization: **Pavel Novák, Bc.**

Ředitel služeb prevence, harm reduction a léčby / Director for Prevention, Harm Reduction and Treatment Services: **PhDr. Jiří Libra**

Ekonom / Economist: **Ing. Jiří Peška**

Vedoucí účtárny / Head Accountant: **Dana Žitňáková**

Odborový svaz občanských sdružení / Trade Union of Citizen-Action Public Associations

Základní odborová organizace Krakatit / Basic trade union organization Krakatit

Adresa / Address: **Senovážné nám. 23, 110 00 Praha**

Kontaktní osoba / Contact person: **MUDr. Edvard Ptáček**

Adresa / Address: **Vídeňská 3, 639 00 Brno**

Telefon / Telephone: **(+ 420) 543 249 343, (+420) 543 246 524**

Výrobky klientů centra Eikón

Budování systému komplexních drogových služeb

V praxi postupně zdůrazňujeme nikoliv oddělení a ohraničení služeb podle oblastí národních strategií (prevence, minimalizace škod, různé formy léčby a následné péče), ale podporujeme uplatnění obecných účinných postupů v různých modulech služeb.

Klíčem k použití konkrétních postupů v případě konkrétního klienta tedy nemá být obvyklé dosavadní nastavení podoby služeb - ale platné posouzení aktuální a perspektivní situace konkrétních klientů nebo jejich skupin z pohledu více profesí.

Účinné metody (farmakoterapie, individuální poradenství, případová práce, psychoterapeutické postupy, různé formy léčby, rehabilitace, výchovy, práce s rodinou, práce s veřejností, sociální práce) nechceme užívat šablonovitě - základem pro užití má být platné a ověřované posouzení případu. Tedy kdo potřebuje co, kdy se mu toho má dostat tak, aby byl připraven to přijmout.

Podporujeme kontraktuální přístup - klient je subjektem péče. Od počátku se počítá s jeho aktivitou, jeho stanoviska jsou součástí posouzení, od počátku je posilován jeho potenciál ke změně. Věříme v to, že všichni klienti na to v různé míře mají. Všichni jsou schopni hodnotně řídit svůj život - často na velmi různých úrovních a často s velmi kontroverzními hodnotami. Respekt ke klientům neznamená bezvýhradný souhlas s nimi. Je základním účinným postojem pomoci, nikoliv ideologickou proklamací.

Nejde o to, aby všichni pracovníci dělali s klienty všechno. Hledáme pohyblivé hranice specializace a univerzálnosti. Jde o to, aby všichni pracovníci v praxi používali postupy, které zdůrazňují

- přitažlivost služeb, odstraňování překážek v přístupu k nim
- aby používali individualizovaný přístup aby podporovali motivaci klientů ke změnám
- aby zacházeli s relapsem jako s možností, které je třeba stále věnovat preventivní pozornost, která je příležitostí k učení (nikoliv vyčtení ortelu)
- aby práci na redukci rizik chápali jako poskytnutí pomoci, která snižuje riziko poškození a iniciuje motivaci
- aby si uvědomovali, že především kapacita pomáhajících, jejich respekt a plně kompetentní vztah ke klientům (a kolegům ve službách) je základem naděje na vítězství konkrétních klientů (i úspěchy v dosahování obecných cílů služeb)
- aby nezapomínali na práci s přirozenými zdroji podpory, na práci s rodinami, s veřejností

K tomu je třeba stálé podpory pracovníků - v rozumném a smysluplném designu služby, v každodenních akcích, v existenční jistotě, v možnostech růstu.

Prakticky pro nás znamená rozvoj „komplexního systému“ podporu vyjednání množství dvoustranných a vícestranných dohod o spolupráci napříč službami Sdružení, ale i se službami, které Podané ruce nezřizují. Prakticky to znamená přistupovat k drobným i podstatným korekcím na základě potvrzených a opakujících se trendů. Je-li to prakticky možné a účinné, jsou špičkoví či vysoce specializovaní pracovníci součástí týmů více služeb. Je-li to vhodné, jsou některé praktické činnosti doposud oddělovaných programů (primární prevence, terénní práce) propojovány. Je podporována kultura a věcnost komunikace. Kolegialita a respekt k možnosti jiných vhodnějších forem intervence jsou stavěny nad stavovskou hrdost a loajalitu ke „svému“ zařízení. Prakticky to ovšem může znamenat i odvahu konfrontovat se s kolegy či zařízeními, které staví svou práci na prokazatelně sporných údajích či hodnotách.

Jde o proces, jehož důležitou součástí je i podpora bezpečí a vzájemné důvěry. Tu lze, bohužel, snadno nalomit a zpochybnit. Jakkoliv se zdá „bezpečí“ a „důvěra“ těžko uchopitelný nástroj, je to nezbytný základ realizace veškerých konstrukcí sítí či komplexních systémů pomoci. Koneckonců, nebezpečný a nedůvěryhodný systém nemůže prospět ani žádnému jednotlivci, který se v něm pohybuje.

PhDr. Jiří Libra

Ředitel služeb prevence, harm reduction a léčby

Slovo ředitele služeb

V roce 2003 poskytovalo Sdružení Podané ruce drogové služby v 16 střediscích, 9 z nich tvořilo síť komplexní péče pro město Brno a Jihomoravský kraj, 3 agenturu drogových služeb pro Olomouc a okolí. Další střediska působila v Prostějově, Uherském Hradišti, Znojmě a na Jindřichohradecku.

Pro obecnou populaci, rizikové skupiny, jednotlivce (především mládež) a pro experimentátory byly určeny služby primární prevence a specifické primární prevence. Dvě střediska (Brno, okres Jindřichův Hradec) primární prevence byla ve svých programech různé intenzity a zacílení v kontaktu celkově s 10 736 účastníky. Programy primární prevence víceúčelových lokálních služeb v Prostějově, Uherském Hradišti a Znojmě oslovily celkem 3 039 účastníků. Celkově jsme tedy pracovali v této populaci s 13 775 osobami. K těmto číslům je třeba přidat on-line poradnu uživatelům tanečních drog, preventivní aktivitu a službu včasného varování, provozovanou programem prevence EXTC (12 000 přístupů, přes 2000 vyřízených dotazů v roce 2003). Preventivní programy považujeme za trvale a naprosto důležité, podporujeme rozvoj jejich účinnosti, pro-aktivního přístupu, nových forem pojetí zdraví, nových forem provedení.

Především problémovým uživatelům a závislým, jejich rodinným příslušníkům, dále osobám pravidelně škodlivě užívajícím a rekreačním uživatelům byly určeny další služby:

Sedm kontaktních a poradenských služeb (po dvou v Brně a Olomouci, dále v Prostějově, Uherském Hradišti, Znojmě) poskytlo pomoc celkem 2 291 klientům, z toho 2 148 pravidelným uživatelům nelegálních drog. Z nich minimálně 1 400 užívalo drogy injekčně. Celkem tyto programy vykazaly v roce 2003 více než 54 000 kontaktů. Ve svých výměnných programech injekčních setů vydaly kontaktní a poradenské služby celkem 99 899 setů, tedy cca 400 denně. Dva z terénních programů pracovaly i s příležitostnými uživateli syntetických („tanečních“) drog - v ročním objemu cca 1600 kontaktů (což představuje minimálně cca 1500 fyzických osob).

Dvě služby pro klienty v konfliktu se zákonem (Brno, Olomouc) pracovaly celkem s 340 klienty, z toho s 288 uživateli drog. Celkově vykazaly roční objem 2 559 kontaktů.

Jeden program pracovní rehabilitace pracoval v Brně s 43 klienty v ročním objemu 1 011 výkonů.

Denní stacionář v Brně - poskytující ambulantní služby včetně strukturovaného programu metadonové substituce - pracoval s 265 klienty, z toho s 203 uživateli drog, v ročním objemu 17 000 kontaktů. Psychiatrická ambulance Sdružení (nedotované nestátní zdravotnické zařízení) pracovala s 259 klienty (z toho 142 uživatelů drog, z toho 124 injekčních).

Dvě léčebná zařízení (terapeutická komunita v Podcestném Mlýně a středisko pro následnou péči a doléčování v Brně) pracovala s 90 klienty - uživateli drog.

Celkem se tedy těchto 14 služeb z oblasti sekundární a terciární prevence staralo v roce 2003 o 4 700 klientů, z toho bylo cca 1500 příležitostných a experimentujících uživatelů drog a 2 914 škodlivě užívajících, problémových a závislých (z nich bylo 1 834 injekčních uživatelů).

Při propočtu průniku některých klientů - uživatelů drog - kontaktem s více službami lze odhadnout počet fyzických osob v péči Sdružení v roce 2003 kolem 4 400.

V tomto výčtu nejsou zahrnuty služby tradičně úzce spolupracující psychiatrické ambulance MUDr. Novotné v Brně (211 klientů - uživatelů drog, z toho 145 injekčních). Rovněž v něm není zahrnuta činnost duchovní a pastorační služby, která není hrazena z veřejných prostředků. Dva pracovníci - páter Jaromír a sestra Immaculata byli v individuálním kontaktu v terénu a v programech našich služeb s 204 klienty, 16 rodiči, na půdě církve uskutečnili 14 besed (s cílem šířit pravdivé informace, preventivně působit, získávat podporu pro naše aktivity).

Rok 2003 byl rokem úsilí o zvýšení kvality služeb podle standardních zadání. Ve střediscích začaly probíhat vnitřní audity kvality. Přesnější zadání výkaznictví služeb (včetně postupného přistoupení k jednotnému celostátnímu systému sběru dat) umožňuje lépe monitorovat objem a profil výkonů služeb, údaje o klientele.

Kontaktní a poradenské programy, které deklarují veřejný závazek poskytovat služby ve vztahu k určité cílové skupině a určitému regionu, tak mohou přesněji uvažovat o své výkonnosti a o tom, které programy jsou klíčové. V lokálních službách byl kladen důraz na optimalizaci - ve smyslu přizpůsobení složení týmů a profilu programů potřebám cílové skupiny. Lze říci, že služby nejsou řízeny počtem pracovníků středisek a svým původním nastavením. Dokáží se na základě hodnocení své výkonnosti a efektivity korigovat, po ověření trendů a posouzení potřeb cílových skupin přistoupit i ke změnám.

Snížení objemů úvazků či počtu pracovníků například v terénním programu v Brně, ale i ve střediscích v Prostějově, Znojmě a Uherském Hradišti neznamenal snížení objemu klíčových služeb pro klíčovou cílovou skupinu (problémoví uživatelé). Profil působení lokálních kontaktních center se přitom rozšířil i do oblasti specifické primární prevence (ve smyslu konceptu víceúčelové lokální služby). Potřebu definovat výkonnost služeb z regionálního hlediska jsme očekávali - ve vztahu ke změně územně správního uspořádání. Na půdě Sdružení vznikl zmíněný model víceúčelové lokální drogové služby a byl hodnocen již ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog v ČR za rok 2002 (Národní monitorovací středisko) jako inovační. V kontaktních programech dochází k rozvoji kvality sociální práce, která představuje převažující přístup. Po nastavení klíčových programů „první linie“ - minimalizace poškození (základní poradenství, výměnný program) - dochází k rozvoji individuální případové práce, preventivního působení, práce s veřejností.

V léčebných a rehabilitačních programech jsme usilovali o podporu stability týmů služeb, i z hlediska multi-profesního. Tyto programy „druhé linie“ jsou závislé na spolupráci s kontaktními programy, jejich působení je klinické, intenzivní. Standardní nároky na kvalifikaci pracovníků (včetně postgraduální) jsou vyšší. Vyšší je i nákladnost těchto programů, přičemž srovnání nákladnosti a efektivity péče je obtížné (chybí dostatek údajů - především dlouhodobých - pro platná srovnání). Podíl zdravotnických výkonů v těchto programech je vyšší, postupy intenzivní, dlouhodobé tedy v jistém smyslu i sofistikovanější, s vyššími nároky na odbornou komunikaci v síti služeb. Různé formy léčby a následné péče především v Brně starající se v roce 2003 o cca 500 klientů jsou naprosto nezbytnou součástí pomoci těmto lidem na cestě ke svobodnému životnímu scénáři.

Chci vyslovit uznání a respekt všem svým kolegům za jejich práci v roce 2003.

PhDr. Jiří Libra

Ředitel služeb prevence, harm reduction a léčby

Příběh klienta

Její snem bylo stát se baletkou. Baletu se věnovala už od dětství. V jejích čtrnácti letech se ale stalo něco, co jí změnilo život. Stačila chvilka nepozornosti a zranění způsobená při srážce s autem a její sen o baletu se rozplynul. Najednou neměla nic, čemu by se věnovala. Teprve v tomto těžkém období si uvědomila, že doma hledat podporu nemůže. Spíš naopak. Hádky s rodiči nemohly přinést klid ani nový smysl života, který ona tak potřebovala.

Pomocnou ruku našla až v partě. Kromě toho, že se jí její kámoši věnovali, měli na ni čas a dávali jí najevo svou přízeň, nabídli jí něco, díky čemu mohla na to všechno, na balet, na bouračku i na hádky, zapomenout. Experimentovala s marihuanou a extází. Když přešla na učňák, potkala další partu. Vařili pervitin. Když ho zkusila, zachutnal jí. Ze začátku ho „jen“ šňupala nosem, pak jí kamarád naučil, jak si ho píchat do žíly. Další čtyři roky byly ve znamení neustálého shánění peněz na drogy a útěku z domova. Drogy stojí hodně peněz. Nějakou dobu se proto živila i vlastním tělem.

Pak se s rodiči přestěhovala na statek. Rodiče si mysleli, že v novém prostředí prostě drogy brát nebude. Ona si ale cestu zpátky k pervitinu zase brzy našla a začala ho i prodávat, aby měla peníze na svou dávku. Nepomohly zakazy, přemlouvání ani domácí vězení. Celé dny a noci měla v hlavě jedině - pervitin. Už nechtěla žít. Celkem čtyřikrát se v tom všem pokusila o sebevraždu. Ani jedna našťastí nevyšla. Rodiče jí donutili jít na léčbu. Nechtěla se jít léčit a z léčby utekla. Neměla důvod se léčit, necítila tu potřebu. Nakonec kvůli rodičům do léčby nastoupila s tím, že to pár měsíců vydrží a pak bude brát dál. Teprve v komunitě pochopila, že život nemusí být pořád jen tak těžký a může se žít i bez drog. I když ji z komunity předčasně vyhodili za porušení pravidel léčby, je ráda, že se léčila a teď nebere. Je v Doléčovacím centru Jamtana a začíná znova. Sice ne s úplně čistým štítem, ale bez drog. Občas je jí smutno, cítí se sama a když se jí nedaří má chuť si zase dát. Zatím ale odolává. Občas si zajde s novými přáteli na pivo, jinak je čistá. Je jí 21, je vyučená kuchařka a servírka a v září nastupuje k dálkovému studiu nástavby. Hledá si nové přátele, nové koníčky a taky někoho, s kým by mohla jít ruku v ruce životem. Někdo, kdo ji bude mít rád takovou jaká je i s její minulostí. Dostala šanci začít znovu. I když nechtěla, nakonec pochopila, že to má cenu a využila ji. Teď žije nový život. A je za to ráda.

Hanka, 21 let

Služby v grafech / Services in Charts

Primární Prevence / Primary Prevention

Centrum / Centres: Brno, Jindřichův Hradec

2001

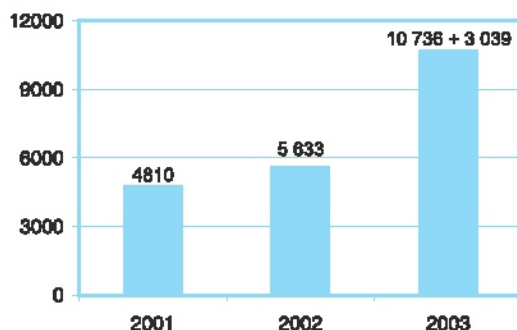
4810 účastníků / participants

2002

5 633 účastníků / participants

2003

10 736 účastníků / participants + 3 039 účastníků preventivních aktivit KC Prostějov, Uh.Hradiště, Znojmo / participants of prevention actions of KC Prostějov, Uh.Hradiště, Znojmo

K-centra a Terénní programy / Drop-in Centers and Field Programs

K-centrum / Drop - in Centres: Brno, Olomouc, Prostějov, Uherské Hradiště, Znojmo

+

Terénní programy / Field Programmes Brno, Olomouc

Celkem / Total

2002

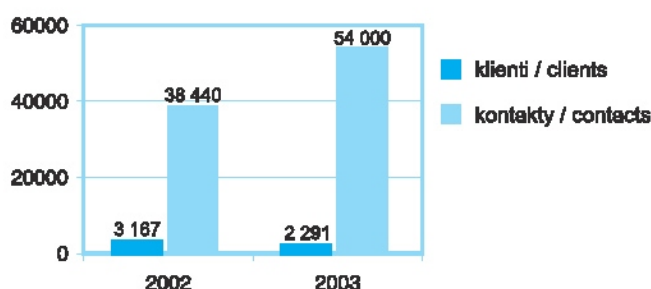
3 167 klientů / clients

38 440 kontaktů / contacts

2003

2 291 klientů / clients

54 000 kontaktů / contacts

Výměna Injekčních setů / Injection Sets Exchange Program

1998 - 22 690

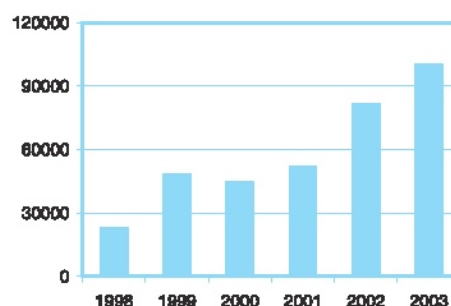
1999 - 48 160

2000 - 44 350

2001 - 51 800

2002 - 81 057

2003 - 99 899

Služby pro klienty v konfliktu se zákonem / Services for Clients in Conflict with the Law

Drogové služby ve vězení, Brno + Program práce s klientem v konfliktu se zákonem, Olomouc

Drug Services in Prison, Brno + Care Plan for Clients in Conflict with the Law, Olomouc

2001

73 klientů / clients

2002

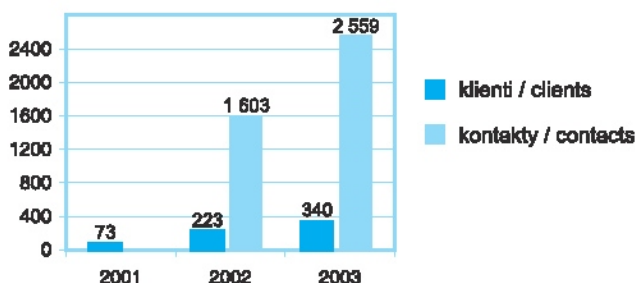
223 klientů / clients

1 603 kontaktů / contacts

2003

340 klientů / clients

2 559 kontaktů / contacts

Léčebná zařízení / Therapeutic Facilities

Terapeutická komunita Podcestný mlýn + Doléčovací centrum Jämtana
Therapeutic Community Podcestný mlýn + Aftercare Center Jämtana

2001

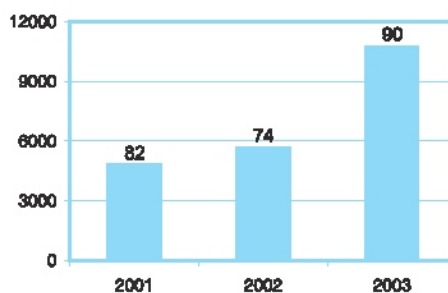
82 klientů / clients

2002

74 klientů / clients

2003

90 klientů / clients

Denní psychoterapeutické sanatorium Elysium / Daily Psychotherapeutic Sanatorium „Elysium“

2001

173 klientů / clients

2002

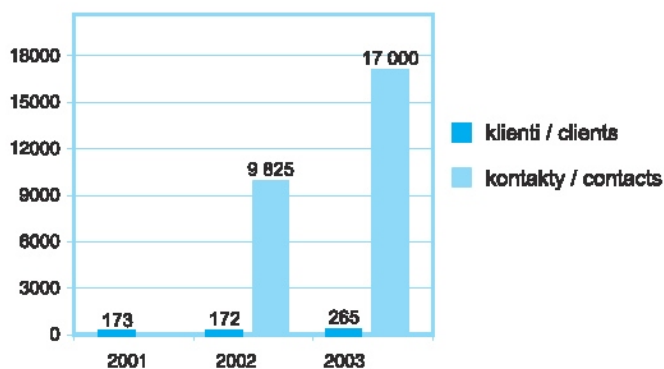
172 klientů / clients

9 825 kontaktů / contacts

2003

265 klientů / clients

17 000 kontaktů / contacts

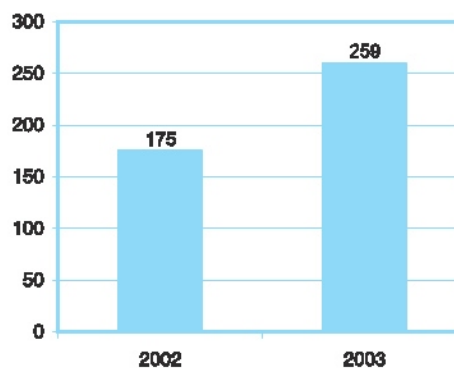
Psychiatrická ambulance / Psychiatric Surgery

2002

175 klientů / clients

2003

259 klientů / clients

Slovo organizačního ředitele

Rok 2003 můžeme pokládat z hlediska finančního za úspěšný, podařilo se nám po dlouhých pěti letech hospodařit s přebytkem a zároveň zvýšit průměrnou hrubou mzdou o 2 596,- Kč.

Přebytek 585 109,- Kč (HV 342 852,- Kč , odpisy 242 257,- Kč), bude využit na snížení finanční ztráty z minulých let. Finanční ztráta tak bude činit 1 384 000,- Kč. Za dobrým hospodářským výsledkem sdružení v roce 2003 je především zlepšení rozpočtování a dodržování přijatých opatření pro tvorbu přebytkového rozpočtu. Zvýšení mezd umožnil proces optimalizace.

Optimalizace spočívá v racionalizaci poskytovaných služeb a následném snižování úvazků na centrech. V roce 2003 došlo v SPR ke snížení počtu přepočtených úvazků z 70,0 (2002) na 60,5 (2003). Průměrný plat vzrostl z 14 354,-Kč (2002) na 16 950 (2003). Sdružení vyplatilo na mzdách srovnatelnou částku jako loni, ale 60ti zaměstnancům namísto 70ti zaměstnancům. Přijatá opatření pro tvorbu přebytkového rozpočtu se projevila jako účinná a proto v nich bude vedení sdružení pokračovat i v následujících letech.

Přijatými opatřeními byly: tvorba rezervního fondu na všech centrech ve výši 1% - 3%, přijetí ekonoma , pravidelná měsíční kontrola rozpočtů center ekonomem, odložení nákupu DHIM, vyplácení odměn a provádění oprav na měsíc listopad dle výsledků hospodaření, změna % podílu z 15% na 15-20% dle příjmů a nákladů roku 2002, snížení penále za pozdní platby o 50% oproti roku 2002, zavedení vratek centrům za předchozí období a pravidelné provádění auditu auditorskou firmou.

Přetrvávajícím problémem je zpožděné poskytování dotací v 1. čtvrtletí, které nás dostává do druhé platební neschopnosti a v některých případech k pozdním platbám odvodů. Přesto se nám v roce 2003 podařilo snížit výdaje na penále asi o 50 tisíc.

Pavel Novák
organizační ředitel

Hospodaření Sdružení Podané ruce

Economic Results of SPR

Celkové provozní příjmy v roce 2003 / Total operating receipts in 2003

29 701 641,-

Dotace od státních institucí / Subsidies from government institutions	16 150 820,-	54,4%
RVKPP - Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky / Government Council for Coordination of Drug Policy	8 759 000,-	
MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí / Ministry of Labour and Social Affairs	5 790 000,-	
MZ - Ministerstvo zdravotnictví / Ministry of Health	1 336 500,-	
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy / Ministry of Education	265 320,-	

Dotace od měst / Subsidies from Towns	4 790 371,-	16,1%
Město Brno / City of Brno	3 879 317,-	
Města / Towns: Dačice, Litovel, Olomouc, Prostějov, Šternberk, Třebíč, Uh. Hradiště, Znojmo	911 054,-	

Dotace od krajských úřadů / Subsidies from Regional authorities	1 861 438,-	6,3%
Jihomoravský kraj / Region of South Moravia	1 480 000,-	
Jihočeský kraj / Region of South Bohemia	81 438,-	
Olomoucký kraj / Region of Olomouc	20 000,-	
Zlínský kraj / Region of Zlín	280 000,-	

Granty / Grants	2 803 974,-	9,4%
NROS, The Royal Netherlands Embassy, Nadace VIA, OSF, Podané ruce UK		

Vlastní příjmy / Own Income	4 095 038,-	13,8%
Příjmy od klientů / Receipts from clients	337 472,-	
Vlastní výkony* / Own performances	1 755 638,-	
Tržby za prodané zboží / Receipts on sold products	48 319,-	
Změna stavu zásob / Supplies difference	56 082,-	
Ostatní příjmy / Other receipts	255 201,-	
Dary / Gifts	1 642 326,-	

*kurzy, přednášky, poradenství, supervize, zdrav. poj. (psychiatrické výkony), vlastní výrobky

* courses, lectures, supervision, health insurance (psychiatric performances), own products

Celkové provozní náklady v roce 2003 / Total operating costs	29 358 789,-	8,0%
Materiál / Material	2 344 216,-	
Zdravotnický materiál / Medical material	332 576,-	
Kancelářské potřeby / Stationery	196 718,-	
DHIM / Low-value fixed assets	933 786,-	
Materiál na soc. a terapeutickou činnost / Material for community and therapeutical activities	111 301,-	
Potraviny pro klienty / Food for clients	448 974,-	

Energie / Energies	1 577 068,-	5,4%
Vodné,stočné / Water levy, sewage levy	164 852,-	
Elektrická energie / Electric energy	317 958,-	
Plyn / Gas	102 195,-	
Pára / Steam	698 534,-	
PHM / Fuels	247 669,-	

Opravy / Repairs	352 716,-	1,2%
Budov / Buildings	117 941,-	
Zařízení / Utilities	234 775,-	

Cestovné / Travel costs	625 925,-	2,1%
ČR / Czech Republic	342 342,-	
Zahraniční / Abroad	283 583,-	

Služby / Services	5 188 111,-	17,7%
Nájemné / Rentals	508 533,-	
Ubytování a diety zahr.partnerů / Accommodation and subsistence for partners From abroad	448 285,-	
Překlady a tlumočení / Translation and Interpreting	148 435,-	
Letenky zahr. partnerů / air travel costs of foreign partners	201 583,-	
Telefon,fax,internet / Telephone, Fax, Internet	756 331,-	
Pronájem / Leasing	301 694,-	
Tisky a graf.práce / Printing and graphic works	207 840,-	
Vzdělávání zaměstnanců / Staff education	512 474,-	
Zpracování mezd / Handling the staffing costs	172 135,-	
Ostatní služby / Other services	1 543 291,-	

Ostatní provozní náklady / Other operating costs	1 499 847,-	5,1%
CVS / Civilian military service	182 919,-	
Odpisy / Depreciation	242 257,-	
kurzové ztráty / currency exchange losses	161 954,-	
stravenky zaměstnanců / meal tickets for employees	243 880,-	

Osobní náklady / Personal costs	17 770 906,- 60,5%
Mzdy / Wages	12 398 383,-
OON / Other personal costs (contracts for work, etc.)	968 897,-
26% sociální pojištění / 26% Social Insurance	3 280 676,-
9% zdravotní pojištění / 9% Health insurance	1 122 950,-

Hospodářský výsledek / Profit nad Loss Account	+342 852,-
---	-------------------

Investice (chr. bydlení DC, dílny TK, auto vězeňství)	2 537 000,-
Investment (protected housing DC, workshops TK, a car – prisons)	

Poděkování / Acknowledgements

Rádi bychom poděkovali všem, kteří pomáhají s námi...

We would like to express our thanks to all those who are helping us...

Za finanční, materiální i morální podporu děkujeme institucím, společnostem, jednotlivcům a dobrovolníkům.
We extend our thanks to authorities, companies, individuals and volunteers for their financial, material and moral support.

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky při Úřadu vlády ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Zlínského kraje, Jihočeského kraje a Olomouckého kraje, Magistrát města Brna - odbor zdravotní a sociální, města Znojmo, Uherské Hradiště, Prostějov, Dačice, Třeboň, Olomouc

Nadace pro Rozvoj Občanské společnosti - Phare 2001 a Access, Open Society Fund, Nadace Via, Nadace Divoké husy, Matra Kap, Velvyslanectví Nizozemského království - Royal Netherlands Embassy, Podane ruce UK, Euroset - Leonardo da Vinci

B.Braun Medical, s.r.o., Astrom Export-Import, s.r.o., Medea CZ, s.r.o., Tesco Stores ČR a.s., Arktida, s.r.o., P.Z.O., s.r.o., Auditia, s.r.o., Faster CZ, s.r.o., Penam, s.r.o., Com Ware, s.r.o., Votobia,s.r.o., Tchibo Praha,s.r.o., Milan Cvak - Elektro, Železářství Fiala,s.r.o., Růžička ZN, s.r.o., Procter&Gamble - Rakona, a.s., Ing.Václav Kratochvíl -Vakr, Carrefour ČR,s.r.o., MultiMarket Telč,s.r.o., SeBaTi, s.r.o., H-projekt, Ing.Herálecký Jan, Sybase ČR s.r.o., DAT, s.r.o., L press agency, Famí úřad Rozná, A.S.A.Dačice,s.r.o., Hemenex, Smalt Bmo, La Halle, Římsko-katolická farnost Husovice, Zenes Znojmo a.s., Lékárna u Svatého Ducha, Znojmo, Imex - Leoš Falc, Adriana s.r.o., Bmocar,s.r.o.

Mgr.Ivana Bartošková, Mgr. Lubomír Pelech, Mgr. Jiří Staníček , PhDr. Anton Polák, PhDr. Ludvík Běťák, MUDr. Jiří Pokora, Mgr. Karel Kosina, MUDr. Přemysl Suchomel, PhDr. Jiří Broža, PhDr. Lenka Skácelová, Mgr. Zdeněk Macek, MUDr. Eva Matoušková, PhDr. Milena Lepierová

Ina Kristová (Oranžový Azyl), Jindřiška Kocmanová (Manna), Jan Kacafírek, Jitka Prchalová, Ondřej Baláž, Stanilav Chlup, Václav Smrčka, Ing. Tomáš Hájek, Robert Hégr, Maria Victoria Perello, Růžena Majerová, Ing. Alois Adler, Patrik Frohlich, Marie Kašná, Lubor Dobeš, Božena Bilíková, Marcela Hrančíková, manželé Poláškoví, Josef Šindar, Miroslav Kachyňa, Jarmila Hořáková, Bernarda Dvořáková, Jan Handlíř, Eva Jordánová, Jan Jarelis, Milan Staněk, Marie Pohanková, Marie Bažantová, Ludmila Suchánková, Anna Kopáčková, Jaroslav Pochylý, Vladimíra Paroulková, Adéla Lichková, Lenka Malá, Jindřich Vobořil, Olga Hradilová, Filip Hofer, Felicitas Stránská, Josef Jedlička, JUDr. Milan Bedroš, Petr Kaďourek, Marie Vašíčková, Fr. Cenkova, Růžena Komosná, Olga Stehlíková, František Hanák, Marek Zeman, Lukáš Krša, MUDr. Dana Krejčů, Zdeněk Rybníkář, Čestmír Drozdek, Václav Kratochvíl, Eva Jelimecká, Josef Týnovský, Dana Vojtová, Pavel Petřík, p. Oujezdský, Jiří Zajíc, Irena Zlámalíková, Vladislav Žitňák, Zdeněk Bálek, Česlav Škvařil, p. Klein, Marie Matoušková, Ivan Adamec, Ing. Pavel Svatý, Oldřich Barták, Jana Klusková, Václav Málek, Monsignor David Bottrill, Zina Plchová,

Pomáhejte s námi...

Rozhodnete-li se podpořit naši činnost (materiálně, finančně nebo formou dobrovolné výpomoci), kontaktujte nás na tel.: 545 247 535, e-mail: public@podaneruce.cz nebo nám svůj dar můžete poslat na adresu: Francouzská 36, 602 00, Brno. (V případě materiálních darů prosíme o telefonickou konzultaci) Pro zaslání finanční pomoci můžete využít **účet č. 40 100 450 91/6800 Volksbank CZ, v.symbol:777.**

ADRESÁŘ / ADDRESS BOOK

SPRÁVA / ADMINISTRATION AND MANAGEMENT

Informační kancelář / Information Office

Adresa / Address: Francouzská 36, 602 00 Brno

Tel/Fax: (+ 420) 545 247 535

GSM: (+420) 777 916 253

E-mail: info@podaneruce.cz

www.podaneruce.cz

Předseda sdružení / Chairman of SPR: Mgr. Jindřich Vobořil PgDip.

E-mail: voboril@podaneruce.cz

Organizační ředitel / Organizational Director: Bc. Pavel Novák

E-mail: novak@podaneruce.cz

Ředitel služeb prevence, harm reduction a léčby / Director for prevention, harm reduction and treatment services: PhDr. Jiří Libra

E-mail: libra@podaneruce.cz

Ekonom / Economist: Ing. Jiří Peška

E-mail: ekonom@podaneruce.cz

Public Relations a Fundraising: Zina Plchová

E-mail: public@podaneruce.cz

Účetárna / Chief Accountant: Dana Žitňáková

E-mail: uctarna@podaneruce.cz

SLUŽBY / SERVICES

REGION BRNO / Region of Brno

Centrum prevence / Prevention Centre

Adresa / Address: Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel/Fax: (+ 420) 549 211 278

E-mail: prevcentrum@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Ing. Radovan Voříšek

K-centrum Drug Azyl / Drop-In Centre Drug Azyl

Adresa / Address: Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 249 343

E-mail: drugazyl@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Libor Šimků

Klub Skleník / "Skleník" Club

Adresa / Address: Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 249 343

E-mail: sklenik@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Tomáš Nevřkla

Terénní programy / Outreach Programme

Adresa / Address : Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 210 802

E-mail: street@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Jiří Valnoha

Program Prevence zneužívání syntetických drog / Prevention of Synthetic Drugs Abuse (PSDA)

Adresa / Address: Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 210 802

E-mail: info@extc.cz

URL: www.extc.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Jiří Valnoha

Drogové služby ve vězení / Drug Services in Prison

Adresa / Address: Francouzská 36, 602 00 Brno

Tel: (+ 420) 545 247 542

E-mail: vezeni@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Bc. Olga Škvařilová

Psychiatrická ambulance / Outpatients Psychiatric Centre

Adresa / Address: Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel/Fax: (+ 420) 541 226 070

E-mail: psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz

MUDr. Ronald Marek

Denní psychoterapeutické sanatorium Elysium (stacionář, metadonová ambulance) Day-Care Centre "Elysium"

Adresa / Address: Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel/Fax: (+420) 541 227 704

E-mail: elysium@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: MUDr. Jiří Dolák

Doléčovací centrum Jamtana / After-Care Centre "Jamtana"

Adresa / Address: Francouzská 36, 602 00 Brno

Tel: (+ 420) 545 246 690

Fax: (+ 420) 545 246 691

E-mail: jamtana@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Mgr. Tomáš Přikryl

Psychiatrická ordinace / Outpatients Psychiatric Centre

Adresa / Address: Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 210 848

MUDr. Jana Novotná

Duchovně pastorační služba / Spiritual and Pastoral Care

Adresa / Address: Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel: (+ 420) 543 248 752

E-mail: duchpast@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Jaromír Smejkal

I.E.S. - Institut vzdělávání v oblasti drogových závislostí

I.E.S. - Institute for Education and Supervision

Adresa / Address: Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel: (+ 420) 541 225 188

E-mail: ies@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Mgr. Jitka Blanářová

Eikón - Výroba a prodej ikon / Eikón - Production and Sale of Icons

Adresa / Address: Francouzská 36, 602 00 Brno

Tel: (+420) 545 247 535

E-mail: eikon@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Mgr. Česlav Škvařil

REGION OLOMOUC / Region of Olomouc

K-centrum Walhalla / Drop-In Centre "Walhalla"

Adresa / Address: Sokolská 48, 772 00 Olomouc

Tel: (+ 420) 585 220 034

E-mail: walhalla@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Lukáš Hrubý

Terénní programy / Outreach Programme

Adresa / Address: Sokolská 48, 772 00 Olomouc

Tel: (+ 420) 585 220 034

E-mail: teren.ol@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Miroslav Charvát

Program práce s klientem v konfliktu se zákonem /

Adresa / Address: Sokolská 48, 772 00 Olomouc

Tel: + 420 585 220 034

E-mail: walhalla@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Kateřina Grohmannová

REGION ZNOJMO / Region of Znojmo

K-centrum Netopeer / Drop-In Centre "Netopeer"

Adresa / Address: Horní Česká 4, 669 01 Znojmo

Tel: (+420) 515 264 996

E-mail: netopeer@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Dagmar Škadrová

REGION UHERSKÉ HRADIŠTĚ / Region of Uherské Hradiště

K-centrum Charáč / Drop-In Centre "Charàè"

Adresa / Address: Stonky 860, 686 01 Uherské Hradiště

Tel: (+420) 572 540 616

E-mail: charac@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Pavla Šuranská, DiS.

REGION PROSTĚJOV / Region of Prostějov

K-centrum Želva / Drop-In Centre "Želva"

Adresa / Address: Vrahovická 83, 798 11 Prostějov

Tel: (+ 420) 582 361 401

E-mail: zelva@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Kristýna Jurášová

REGION JINDŘICHŮV HRADEC / Region of Jindřichův Hradec

Terapeutická komunita Podcestný mlýn / Therapeutic Community "Podcestný Mlýn"

Adresa / Address: Kostelní Vydří 64, 380 01 Dačice

Tel/Fax: (+420) 384 420 172

E-mail: komunita@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Ing. Jan Bartošek

Program prevence pro region Jindřichův Hradec

Prevention Centre for region of Jindřichův Hradec

Adresa / Address: Bílkov 40, 380 01 Dačice

Tel.: 384 420 750

E-mail: prevcentrum.jh@podaneruce.cz

Vedoucí / Head of the Centre: Božena Havlová

Výrobky klientů centra Eikón